

МАЛЬТИЙСКИЙ ПЕРЕКРЁСТОК/ MÁLTAI KERESZTEZŐDÉS

1.

Жизнь неужто перед носом?
Свет кончается вопросом,
И на свете этом сути
Нет? Ещё чего спросите!
Где сказатель?
Где спасатель?
А, быть может, где Спаситель?
Где какой-нибудь Создатель,
Чтоб нас издали приметил?
Неужели опыт здешний
Был единственным?
И лишним
День окажется вчерашний,
А сегодняшний – кромешным,
А день завтрашний – насмешкой.
С малых лет я занят слезкой:
Где-то, может, есть Всевышний?
Ещё лучше бы – Всеближний.

Tényleg ennyi csak az élet, amit látsz?
A világ egyetlen kérdésből áll,
és semminek sincs értelme?
Még hogy nincsen! kérditek,
Hát a történetíró? Hát az életmentő?
Vagy talán a Megváltó?
Vagy valamiféle Teremtő?
Aki valahonnan szemmel tart bennünket?
A földi tapasztalaton kívül nincs más semmi?
Hiábavaló volt hát a tegnapi nap?
A mai reménytelenül sötét,
A holnapi nevetséges.
Kiskoromtól azt kutatom:
Hogy van-e ott fent egy Mindenható,
vagy inkább itt lent egy köztünk lévő?

2.

Чего я только не придумывал,
Завуалировать чтоб факт
Исчезновения угрюмого!
Я заключить готов был пакт
С любою поднебесной силою
Или с подземной, всё равно,
Чтоб смерть так остро не косила,
Так просто, и веретено
Своё чтоб Мойры не вращали
И чтоб не стригли нашу нить.
Но ради Бога! Черта с два ли
Такую силу заманить.
В чулане, чердаке, в подвале
И на обычном пустыре
Ту силу многие уж звали.
Да ни в одном календаре
Ни дней не развелось, ни ночек,
И не прибавилось в них лет.
А люди сыновей и дочек
Плодят Сиренам на обед.
Три Мойры ткут худые нити
И как попало режут их.
И не было таких открытий,
Чтоб скрежет длинных ножниц стих.

Не создал нас ещё Создатель?
Мы сами создали ль его?
Не шутки ради, не в шараде,
В завете крылось Божество:
Дожить хотелось, не иначе,
Аж как до самых райских врат,
И дальше? Зелен виноград,
Один безбожник только плачет,
Что недоступен даже ад.
– Как был чистилищу бы рад!
Сначала просто жить хотелось.
Потом – ещё пожить. Потом –
Ещё чуть-чуть. Куда вся смелость

Девалась? В веке золотом
Осталась, сплошь окаменелость?

Все поневоле ждём событий,
Отплытий в самый дальний путь,
От этого не станешь сытей.
Но надо ж хоть на свет взглянуть!
Взад и вперед взглянуть на космос,
И во все стороны подряд,
Вдруг в вечер жаркий иль морозный
Галактики заговорят.
Заговорят:

 «Ещё не поздно.
Покоя нет, но есть уют.
Сей мир на самом деле создан.»
– Пусть дыбом волосы встают.

Mit ki nem találtam,
Hogy leplezzem
a zord elmúlás tényét!
Kész voltam lepaktálni
Bármilyen égi
Vagy föld alatti hatalommal,
csak hogy a halál kaszájának az élet vegyem,
Hogy a párkák rokkája ne pörögjön,
és ne nyesse folyton sorsunk fonalát.
De mindhiába! lehetetlen
becsapni ily erőt!
Sokan esedeztek már
kamrában, padláson, pincében,
és pusztaságban ezért.
De egy naptárban
sem lett tőle több nap, se éj.
S az emberek gyermekeket nemzenek,
hogy szirénekkal falassák fel őket.
A három párka meg egyre szövi a vékony fonalat,
és kényükre-kedvükre nyisszantják el azt.
És nem volt még oly találmány,
Hogy csituljon az ollócsattogtatás.

Még nem teremtett volna meg minket a Teremtő?
Vagy talán mi magunknak teremtettük meg őt?
Nem talányos rejtvényben,
Testamentumban rejtőzött az Istenség:
Szerettünk volna eljutni
Nem akármeddig – egészen a mennyek kapujáig,
Vagy még tovább? Savanyú a szőlő,
Csak a hitetlen kesereg,
Hogy még a pokolba sem juthat be.
Hogy örülne még a tisztítótűznek is!
Először csak élni akart.
Aztán még egy kicsit élni. Aztán –
csak még egy kicsit. Hová lett a vakmerősége?
Az aranykorban maradt,
Mint valami őskövület?

Mindannyian, arra várunk, hogy valami történjen
Hogy elhajózzunk a leghosszabb útra,
Ettől ugyan nem leszel gazdagabb,
de világot kell látni
és szétnézni a kozmoszban,
amerre csak ellátsz.
Hátha egy forró vagy fagyos esten
Megszólalnak a galaktikák.
S így szólnak hozzád:
„Még nem késő,
Ha nyugalom nincs is, kényelem van.
Ez a világ tényleg a teremtés műve.”
– Álljon bár tőle égnek a hajad.

5.

Насчѣт снов/Ami az álmokat illeti.

Ночуют где дневные сны?
– Кочевники до белизны,
Весь мир им кажется ручным,
Не то, что братьям – снам ночным.
Они всю жизнь связным звеном
С далёким краем и цветным
Служили мне в краю родном
По будням и по выходным,
И по непроходимым дням
Не проходили без меня,
Я узнавал их со спины.
Но дни их сочтены.
Пристроить бы их где-нибудь.
Да не к тому, чтоб с глаз их слнуть,
И не к тому, чтоб с рук их сбыть,
А чтоб продлить земной их путь
На чью-нибудь живую грудь.
Один бы раз мне так уснуть,
Чтоб их увидел кто-нибудь –
Увидит и усыновит,
Ведь сон, как сон – хорош на вид
И плодовит.
– Возьмут на временный постой.
Но, друг, постой!
И я во сне том жить хочу,
Плечом к плечу.

A nappali álmok hol éjszakáznak?
Nomádok a világosságig,
Előttük az egész világ kezes báránként hever,
nem úgy, éjszakai álm-testvéreik előtt.
Egész életemben összefüggő láncként,
Távoli és színes tájakat varázsoltak élém
A honi tájban,
hétköz- és ünnepnapokon,

A reménytelen napokon
Sem hagytak magukra engem,
Hátulról is felismertem őket,
de napjaik immár végesek,
jó lenne valahová elrejtteni őket,
nem azért, hogy ne lássam őket,
és nem azért, hogy szabaduljak tőlük,
Hanem, hogy megnyújtsam földi útjukat,
és valaki mellére vonja őket.
Ha egyszer úgy aludhatnék el, hogy
valaki más is lássa őket–
Meglássa és örökbe fogadja,
Hiszen jó kis álom ez,
és termékeny.
Átvészik ideiglenes megőrzésre.
de várj csak, barátom!
Én is ott akarok élni abban az álomban,
szorosan benne.

9.

Золотая рыбка/Aranyhal

Говор моря, выговор
Упорный, осторожный,
Вызубренный заговор,
Неумолимый сговор,
Вольно волны прыгают,
Как будто им всё можно.
Ох, не полагайся, люд,
На честное их слово.
Море, море, морюшко,
Салака с поволокой,
Золотая корюшка,
Икра в ней да молока,
Просится на волюшку:
«Пустите, ради Бога!
Бросьте меня, мелкую,
Пустите на поруки.
Вам кажусь безделкою,

Но сами понимаете,
Я золотая рыбка,
И предлагаю сделку вам
С последнею улыбкой.
Скоро ведь я выдохнусь,
Ещё раз рот раскрою,
Толку нет ни капельки
С того, что умираю.»

– Ладно, прыгай, пленница,
В пространство Посейдонье,
Может быть исполнятся
Все три моих желанья,
По щучьему веленью,
По жгучему хотенью,
Ловцам рыб в назиданье
И рыбам в наставленье.

Рыбка тонким своим писком
Души может страсть затискать,
Душам ведь всегда всё надо
Вплоть до яблок трёх из сада
С Гесперидового края,
А кому-то прям из рая.
Напишу ей три записки:
Мол, верни, во-первых, близких,
Во-вторых, пришли подружку
Наяву, не понарошке,
Чтоб жила, как свет в окошке,
Чтоб всю жизнь меня любила
Больше всех на этом свете,
Чтоб ей лет пятнадцать было,
Да ещё три жизни – в-третьих.

A tenger szava ítélet.
Konok, óvatos,
monoton ráolvasás,
Könyörtelen alku,
hullám hullám hátára hág.

mint akit nem fékez semmi gát,
Ne higgyétek, emberek,
egy szavát sem.
Tenger, tenger, tengerecske,
Fényes testű heringecske,
aranyló lazacocska,
benne haltej, kaviárocscsa,
a szabadba vágy:
„Engedjétek szabadon!
Dobjatok vissza, hisz oly kicsiny vagyok,
Engedjétek el, s rászolgállok a bizalmatokra.
Jelentéktelennek tűnök,
De értsétek meg,
Én aranyhal vagyok,
Utolsó mosolyommal
Üzletet ajánlok,
Hisz hamarosan kimúlok,
Ha még egyszer kinyitom a szám,
S egy csepp értelme sem lesz
A halálomnak.”

Jól van, ugorj hát vissza rab halacska,
Poszeidon birodalmába,
Hátha teljesül mindhárom kívánságom,
A te akaratodból,
S forró vágyaimból
Halászok tanulságára
Halak okulására.

A hal sírásától
Vágy gyúl a lelkekben,
Mert a lelkek mind telhetetlenek,
Kinek 3 aranyalma kell
a Heszperiszek kertjéből,
kinek egyenesen a paradicsomból.
Én három kívánságot vetek papírra:
Elsőnek a szeretteimet add vissza,
Másodszor küldj nekem egy barátnőt,
De igaziból, ne csak álm legyen.

Hogy fényeskedjen ablakomban,
És egész életemben a világon
mindenkinél jobban szeressen,
tizenöt éves legyen,
Harmadszorra azt kívánom, hogy három életem legyen.

12.

Есть промежутки
Меж страшно жутким
И жутко страшным,
Щель между ложным и невозможным,
Туннель, дорога,
В краю дорожном
Жизнь - недотрога.
Друг - не для друга.
Поступки
 в ступке,
Яйцо в скорлупке,
Наседка в клетке,
Сам бес в беседке.

Van szünet
A rémesen szörnyű
és a szörnyen rémes között,
Hézag, mi elválasztja a hamist a lehetlentől,
Alagút, út,
Út közben
az élet – érintetlen.
A barát nem a baráté.
A tettek értelmetlenek,
A tojás héjában,
A kotlós kalitkában
Mint lugasban az ördög ül.

I.

Раз урвав клочок надежды,
Пожалеешь о нем трижды.
Между телом и одеждой
Тонкая прослойка жизни,
Слишком тонкая для мысли,
Но без края для невежды.
Что ж все сутки не вопишь ты,
Пожевав кусок надежды,
Пожалевши о нём трижды,
Удовлетворяя нужды?
Не привычка, не подачка,
Выучка на случай жизни,
Той, короткой – не запачкает,
А сгноит в автоматизме.
Начинаешь на корячках,
И кончаешь в том же роде.
Что за гнусная болячка
На хорошенькой природе?
На беспамятном ландшафте
Безобразное увечье,
Бесполезное. Оставьте,
Бесы, племя человечье:
Раз оставили нас боги,
Затворили божьи очи,
Так зачем тогда убогих
Тварей мучить, что есть мочи?
Опустели божьи кручи.
Но остались с нами черти:
По дорогам рыщет случай
И сулит спасти от смерти.
И приманка есть - надежда,
На которую наскочишь.
Так сомкни скорее вежды,
Чтоб тоска была короче.

Ha egy darabka reményt szakítottál
Mebánod azt háromszor is,
Tested és ruhád közt
vékonyka réteg az élet
Túl vékony a gondolathoz,
Határtalan a tudatlansághoz.
Miért nem üvöltesz naphosszat,
megízelve a reményt,
Háromszor is megbánva,
szükségleteidnek eleget téve.
Nem megszokás, nem alamizsna,
Életre nevelés,
Az életre, mely oly rövid– nem szennyez be,
de rutinja megrohaszt.
Négykézláb kezded,
És valahogy úgy is végzed.
Mi ez az undok nyavalya,
A jó természetten?
Az öntudatlan tájon
Rút nyomorúság,
és haszontalan. Hagyjátok,
ördögök, az emberi nemzetséget:
Ha már elhagytak bennünket az istenek,
Behunyták istenszemüket,
Mi értelme halálra kínozni
ily nyomorult teremtményeket?
Kiürült fent az istenek lakhelye,
Az ördögök mégis köztünk maradtak:
Az utakon az alkalom bolyong
És azzal kecsegtet, hogy megment a haláltól.
Csaléteknek itt a remény
Amelyet megragadsz.
Hát hunyd le szemed mielőbb,
Hogy ne tartson sokáig a kín.

2.

Переполох на небосводе:
Кто хочет жить там хорошо?
Кого надежда за нос водит
Внизу, где каждый шаг смешон,
Где каждый шаг смещён и смешан
С бессмысленным? Чего же там
Ещё хотеть? Где воздух грешен
И воды отданы годам,
И земли, скалы и долины
Все времени сданы в расход,
Что может быть из этой глины
Заманчивого? Скользкий плод
Фантазии с безумьем? Дети!
Лишь тот, кто разума лишён,
Надежду ловит в этом свете.
Кто хочет жить тут хорошо?

Тут только боги в хороводе
Смеются над людской тщетой.
А с человека глаз не сводит
Телец безбожно-золотой.
Заткнись, закупорись, сознание,
Замри. Из тщетной схватки: прочь!
Здесь глина, здесь песок и камни,
И день такой же, как ж ночь.
И если ночь твоя безлюдна,
И нет в руках любимых тел,
И жить почти нельзя, - так трудно,
- Так вот и есть он, твой удел.
Тогда зачем же жить на свете?
Но и не жить зачем тогда?
Не вырывать же хвост комете
Ещё до страшного суда?

Riadalom az égbolton:
Ki akar ott jól élni?
Ki az, akit a remény orránál fogva vezet
Ott lent, ahol minden lépés nevetséges,
Ahol minden lépés téves és értelmetlenséggel terhes?
Mit lehet még ott akarni? Hol a levegő bűnös
És a vizeket elfogyasztották az évek,
S a földek, sziklák és völgyek
az idő martalékai lettek,
Mi vonzó lehet ebben az agyagban?
A fantázia tébollyal vegyes sikamlós terméke? Gyerekek!
Csak az esztelen reménykedhet e világban
Ki akar itt jól élni?

Itt csak az istenek lejtének körtáncot
Kinevetve az emberi hiábavalóságot.
Miközben az embert megbabonázza
az istentelen aranyborjú.
Zárulj be, dugulj be, tudat,
Ne reagálj. Menekülj e hiábavaló harcból!
Itt agyag, homok és kő vesz körül,
S a nappal ugyanolyan, mint az éj,
És ha néptelen az éjszakád,
És nem markol kezéd szeretett testeket,
És alig élsz már, élted oly nehéz,
Ez a te osztályrészed.
De akkor minek élni e földön?
De akkor nem élni is minek?
csak nem tépjük ki az üstökös farkát
még az utolsó ítélet előtt?

3.

Люди - мины, люди - стенки,
Чей черёд? По переменке.
Тело - только для приманки,
Люди - маленькие танки.
Рвут других и рвутся сами,
Чуть ударившись носами,

Можно злиться, гнать с порога,
Но нельзя живьем их трогать:
Эти кости в этой коже
Изнутри проклятье гложет.
Можно грабить из укрытий,
Но нельзя живьем любить их.
На смерть можно развалиться,
Напорвшись на их лица:
Люди - взрывчатые звери.
Всяк снаряд - в своей пещере.

Emberek-aknák, emberek-falak,
Ki következik? Sorjában.
A test csak csalétek,
Az emberek – megannyi kis tank.
Ölik egymást és ölik magukat,
A legkisebb összekoccanásra
Mérgelődnek, elkergetnek,
De nem lehet őket élve bántani:
E csontokat e bőrben
Belülről átok rágja.
Lesből ki lehet őket rabolni,
De élve nem lehet őket szeretni,
Halálra zúzhatod magad,
Ha arcuknak ütközöl:
Az emberek robbanékony vadak.
Mind lövedék a maga odújában.

4.

Пока живу я, как могу
На белом этом свете
В организованном кругу
Сплошных тысячелетий,
До тех пор мир реалий есть.
И более терпимый
Мир должен быть. Миров не счесть.
Но лишь, в одном гостим мы.
Иных миров иная суть

Сквозь нас не уловима.
Да и оттуда не спугнуть
Босого херувима
На нашем небе. Наши дни
Бегущие примерно
Пространству могут быть сродни.
А вечность семимерна,
Как минимум. А может быть,
И нет в ней измерений,
И мы, трёхмерности рабы -
Безмерностей лишь тени.

К кому упорно так спешу,
С пелёнок понимая,
Что подчиняюсь миражу,
И яма ждёт немая?
Нельзя живьем любить людей.
А что на свете можно?
Ты – жертва, ты же и - злодей,
Всех гложет страх подкожный.
А как придурок-человек
Счастливей стать захочет,
Увидит: звезд напрасен бег,
- Такой звезды нет в ночи,
Такой звезды на свете нет.
А мы живём на свете.
Единственный всезвёздный свет
За всё у нас в ответе.
А мы в ответе у него,
А у себя в загоне,
Прямой путь и любой другой
Кончается агонией.
Куда тогда, к кому спешу,
Всю жизнь поставив в скобки,
В кавычки? Ближе к шалашу
Бегу, к своей коробке?
А где она, моя нора,
Берлога ли, дупло ли?
Кругом с рассвета до утра
Лишь ветер чистит поле.

Egyelőre élek, ahogy tudok
Ebben a világban,
Az egymást rendben követő
Évezredek körforgásában.
Kell, hogy legyen
egy tűrhetőbb világ. Hisz számtalan világ van.
De mi csak egyben vagyunk vendégek
Más világok más lényege
Bennünk nem jelenik meg.
S onnan sem lehet elriasztani
A mezítlábas kerubot,
Egünkről. Napjaink
Futását a tér szabja meg,
Az örökkévalóság minimum
hétdimenziós, mi pedig a három dimenzió
foglyaiként csak árnyak vagyunk a
a dimenziótlan végtelenségben.

Kihez sietek ily makacsul,
mióta megszülettem, bár tudom, hogy
Déliabot kergetek,
És néma gödör vár rám?
Nem lehet élve szeretni az embereket.
Akkor mit lehet e világon?
Te vagy az áldozat, és te vagy a tettes is,
mindenkit emészt a zsigeri félelem.
Mikor aztán az ostoba ember
Boldogabb akar lenni,
Rájön: hiába a csillagok futása.
Nincs az éjszakában olyan csillag,
Nincs a világon olyan csillag.
Mi ebben a világban élünk.
Az egyetlen csillagos világ
Felel mindenért
És mi is felelünk érte,
Magunkra hagyatottságunkból,
egyenes út – minden út–
Agóniához vezet.
Akkor meg hová, kihez sietek,
Zárójelbe, idézőjelbe téve életem?

Kunyhómba, zugomba futok?
Hol van az én vackom,
barlangom vagy odúm?
Köröskörül hajnaltól reggelig
Csak a szél süvít a mezőn.

6.

Этаж четвёртый. Полнолуние.
Внизу Флоренция гогочет,
Народ гуляет. Жаль, колдунья
Не появилась в этой ночи.
Хотя б подобье херувима
Ко мне сегодня залетело!
Но нет. Душа неуловима.
И не хватает всё же тела.
Ну бог с тобой. И бог со мною,
И не керуб ты, не колдунья.
Их нет на свете под луною.
А есть над крышей полнолуние.
Посмотришь влево - Сан Лоренцо,
Посмотришь вправо - делла Фьоре
Санта Мария. Стать младенцем
Залезть в купель в таком соборе
Принять истории уроки
На улицах, привычных глазу?
Но будет всё равно жестоким
Твой жребий, если рыщет разум.
Пойди налево - скверно свищет,
Пойди направо - лава стынет,
А если прямо - пепелище.
Ну а назад? Назад пути нет,

Negyedik emelet. Telehold.
Lent Firenze zajong,
A nép sétál. Kár, hogy a boszorkány
Ma éjszaka nem jött el.
Legalább valami kerubféle

Berepült volna hozzám!
De nem. A lélek megfoghatatlan,
Mégiscsak hiányzik a test.
Legyintek rád, és magamra is,
Nem vagy te kerub, sem boszorkány.
Nincsenek itt a holdfényben.
Ha balra fordulsz, San Lorenzo,
Ha jobbra della Fiore Santa Maria.
Ily templomban gyerek szeretnél lenni
a keresztelőmedencében
Az ismerős utcákon
történelem óráát venni lenne jó,
De akkor is kegyetlen sors vár rád,
ha józan ésszel belegondolsz,
Ha balra fordulsz, baljósan füttyül,
Ha jobbra fordulsz, kihűlő láva.
Ha egyenesen mégis – hamu,
És ha visszafordulsz? Visszaút nincsen.

7.

Стихи ничего не расскажут,
А только запутают след
Оставленный, множа пропажу,
Шараду. Событий в них нет,
Конкретных в них нет ситуаций,
И нет узнаваемых дней
И лиц. Есть желанье связаться
С живыми, и стать им видней.
Но нет среди слов объяснений,
Как нет их в бессловной судьбе.
На свет мы бросаем лишь тени,
А свет заточаем в себе.
Сплетенья, скользят на пороге
Реальности, мысль теребя.
Кто нас так воспитывал? Боги?
Иль бесы? Иль сами себя?

A versek semmit sem árulnak el,
Csak összekuszálják a hátrahagyott nyomokat,
növelve a veszteséget s a talányt,
Nincs bennük konkrét esemény, se helyzet,
sem felismerhető napok vagy arcok.
De van bennük vágy, hogy kapcsolatba lépj
az élőkkel, hogy észrevegyenek.
De nincs a szavakban magyarázat,
Mint ahogy a szótlan sorsban sincs.
A fényben csak árnyékot vetünk,
A fényt magunkba zárjuk.
A valóság küszöbén csúszkáló
Összefonódások, gondolatra serkentenek.
Ki oltotta ezt belénk? Isten?
Vagy az ördögök? Vagy mi magunk?

11.

Я тень бросаю на порог
И начинаю день,
И снова он мне не помог,
День был, как день.
Прошёл, как мог,
Ещё одна ступень,
Ещё один порог, пройден,
Как не было его.
У Мойр так мало веретён.
Что каждый день наш в жгут сплетён
Из часа одного,
И сучится всё та же нить
В знакомый узелок.
Кому сегодня позвонить
Ещё? Где голову склонить,
Не протянувши ног?
Чьего звонка сегодня жду?
А все звонки не те.
Жить, стоя или на ходу?
В каком угодно жить аду:
Во льду иль на плите?

И если выбор есть у нас,
Он вроде бы таков:
Из жизни выход есть - отказ,
А если жить - не в бровь, а в глаз,
Влезай в любую из оков
И будь таков.
И проноси свой звёздный час
По сто раз, весь свой век.
До дырочки. А излучась,
Закончи были эту часть,
Закончи участь, человек,
Не научась.
И ничему не научив
Оставшихся в миру,
В житьи-бытьи. Так молчалив
Любой наш рок,
Как древний миф,
Всадивший всякого гуру
В свою нору.

Я на порог бросаю тень
И выхожу за дверь,
И начинаю новый день.
Что сбудется теперь?

Árnyam a küszöbre vetül,
És indulhat a napom,
Ez a nap sem segített,
Átlagos nap volt,
Ez is eltelt valahogy,
Még egy lépést megtettem,
Még egy küszöböt átléptem,
mintha nem is lett volna.
A párkáknak fogytán az orsója.
Minden napunk gúzsba kötve,
mintha csak egy órából állna,
S egyre ugyanaz a szál sodródik
a már ismerős csomóba.
Kit kellene még felhívni

Ma? Hol hajtom le fejem,
mielőtt végleg kinyúlnék,
Kitől várok hívást ma?
Miközben egyre csak közömbös hívások jönnek,
Állva élni, vagy mozgásban?
Melyik pokolban jobb élni?
Jégen húlni vagy tűzhelyen főni?
És ha van is választásunk,
Csupán annyi:
Van kiút az életből –a lemondás,
De ha már élsz, akkor ne kíméld magad,
Válassz magadnak egy béklyót,
És menekülj.
Ismételd meg életed legjobb óráját,
Százszor is, míg élsz,
Míg bírod. Eltávozva pedig,
Zárd le a történet e fejezetét,
Zárd le sorsod, ember,
Anélkül, hogy okulnál belőle.
És ne okítsd semmire
a világban maradókat,
az életről. A végzet mindig
szófukar, mint az ősi mítosz,
mely helyére teszi
az elbizakodott gurut.

Küszöbre vetül árnyam,
Kilépek az ajtón
Új napot kezdek,
Vajon ma mi válik valóra?

12.

Это чей путь? Это мой?
Этот оползень немой?
Кто не может обойти,
Обойдутся без него.
Например, есть ток в сети.
Это что, не волшебство?

- Было-сплыло, нынче свет
Пусть горит, нам дела нет.
Чудо светит раз один
В жизни посреди годин.
А не светит в первый раз,
Не засветит во второй,
Ждите, кто во что горазд:
Кто-то руку вдруг подаст,
И под высохшей корой
Замаячит свежий край?
На свету глаза открой,
И хоть стой, хоть падай в рай:
Без сети зажётся свет
И без лампочки горит.
- Это чудо или нет?
Иль упал метеорит?
Это знак или не знак?
Как нам жить?
Лишь бы не так.
Чудо как ни сторожи,
В чуде суть схватить нельзя,
Но пока следы свежи,
Освещается стезя.
А идти по ней куда?
Блеск-то, может быть, слюда
Под ногами на пути?
Свет - от солнца, ток - в сети.

Kinek az útja ez? Az enyém?
Ez a néma földcsuszamlás?
Aki nem képes elkerülni,
Azt legfeljebb elkerülik.
Itt van például a villamos áram
Hát nem csoda?
Hol volt, hol nem, s lőn fény
Világít, ez ma már tény,
Csoda fénye csak egyszer
Ragyogja be az éveket,
S ha nem ragyog rád egyszer,

akkor máskor se fog.
Várjátok, ki-ki ereje szerint,
Hátha valaki kinyújtja kezét,
És a megkeményedett kéreg alatt,
Új tájak sejlenek fel?
A fényben nyisd ki szemed,
És állj vagy zuhanj a mennybe,
Áram nélkül is fény gyúl,
És lámpa nélkül is ég,
Csoda ez vagy nem?
Vagy hulló meteorit?
Jel ez vagy nem?
Hogyan éljünk?
Csak ne így!
Akárhogy is várd a csodát,
A csoda lényegét meg nem ragadhatod,
Amíg friss a nyom,
megvilágosodik az út,
De merre induljunk el rajta?
Lehet, hogy csillámtól fényes
Az út a talpad alatt?
A fény a napból jó, a vezetékben csak áram van.

13.

Наш свет непроходим.
А мы тут жить хотим.
А он летит так скоро.
Что только пилигрим
Услышит приговора
Слова - чем объяснить?
-У Мойры рвётся нить.
Наш срок в руках богинь.
И только их окинь
Коротким взглядом вора,
Как рвётся тонкий рок.
Выходишь на порог
Реальности. Опора?
Кто устоять тут мог?

У Мойры в пальцах нитка рвётся.
Зачем же, дёргаетесь, братцы?
- Всѣ перервѣте окончательно,
Что на земле значительно.

Világunk áthatolhatatlan.
De mi itt akarunk élni.
S oly gyorsan halad,
Hogy csak a zarándok
Hallja meg az ítélet
Szavát – mivel magyarázzuk?
A párkák rokkáján elszakad a szál.
Életünk fonala istennők kezében.
S ha csak rápillantasz lopva,
A szakadó törékeny fonálra,
Máris a valóság küszöbén
találod magad. Támasz nélkül,
Hisz ellenállni senki se tudott még!

A párkák ujján szakad a fonál,
Minek kapálózni barátaim?
Csak végleg elszakítottok mindent,
Aminek a földön értelme van.

15.

Сначала из самого сущего
В космически жуткую глушь
Создателем было запущено
Количество некое душ.
Какой-то отряд. Может множиться.
Получится что из того?
На душах есть кости и кожица,
Чтоб в зверях узрели родство.

Те души, забыв всё, что видели,
Образчик скрывают в себе
Своей самой первой обители
В любой своей новой судьбе.
Образчик тучнеет тем временем,
Как тесто растёт, снежный ком,
В нём судьбы прожитые, в темени
Зажаты от глаза тайком.
Не помнит душа, что скитается,
Попав в перестроенный дом.
Но тут же: одна загорается,
Другая становится льдом.
Является в новом облиции
В замкнувшемся снова кругу:
«Могу, не хочу!», не постичь ее,
«Хочу, и опять не могу.»
Так что же случается с душами?
Кончается пневмы заряд
Не вспомнив, что зрели, что слушали
Повымерзнут и догорят?
Зачем они в даль эту засланы,
За что задыхаются тут?
Их опыты вышли напрасными?
И лишь возвращения ждут?
Лишь хаос да разум карательный
Растут в них, да образ конца?
Залезьте же в душу внимательней:
Что задано ей от Творца?

Először magából a létből
A baljós fekete ürbe
Kibocsátott a Teremtő
Néhány lelket,
Amolyan előcsapatot.
Hogy sokasodjanak,
Hátha lesz belőlük valami?
A lelkeket csont és bőr borította,
Hogy rokont lássanak az állatokban.

Azok a lelkek, elfeledvén mindent, amit addig láttak,
Magukba rejtve első honuk
képmását
Bárhová is vesse őket a sors.
Miközben a mintakép egyre hízik,
Dagad, mint a tészta, vagy a lavina,
Benne a megélt életek
A tarkóban rejtőznek a
kíváncsi szemek elől.
Nem emlékszik a lélek, hogy úton van,
nem leli helyét az átépített házban.
Amint az egyik lángra gyúl,
A másik nyomban jéggé vál,
És új alakban tűnik fel
Az újra bezáruló körben:
Tehetném, de nem akarom! felfoghatatlan,
Akarom, de már megint nem tehetem!
Mi is történik hát a lelkekkel?
Elfogyott volna belőlük a szellem?
S elfelejtvén mindent, amit láttak és hallottak,
Elégnek és megfagynak?
Miért küldték őket ily távolba?
Mitől fulladnak meg itt?
Hiába lett volna a kísérlet?
És csak a hazatérésre várnak?
Csak a káosz és a büntető józan ész
Növekszik bennük, s a vég elképzelése?
Nézzétek meg jobban a lelket,
Mi az benne, ami a Teremtőtől ered?

19.

Спустился Гелиос в ночлег,
Но бросить луч успел на плечи
Богини, что любых калек,
Когда захочет, перелечит.
Захочет ли когда-нибудь?
Она ленива нынче стала.
Не забывай нас на весь век

Посередине пьедестала!
Владелица любой мечты,
Надежд и вер на горизонте,
Одна ведь знаешь только ты,
Где Рокко встретился Висконти.

Héliosz nyugovóra tért,
De egy sugarat még
Egy istennő vállára ejtett,
Aki, ha kedve támad,
Minden nyomorultat meggyógyít.
De érez-e hozzá kedvet valaha is?
Mostanában lusta lett
Ne hagyj magunkra örökre
ott a trón közepén!
Minden álmok, remények és hitek
Uralkodónője a horizonton,
Egyedül csak te tudod,
hol talált rá Rökkóra Visconti.

Новое «Лебединое озеро» III/ Új Hattyúk tava III.

Знать, не случайно я в балетной школе
Мечтал преподавать,
Средь лебедей, как среди ягод в поле,
Сплошная благодать.

Но думал я, что не люблю балета,
А лишь балетный тыл,
С одной живой Одилией-Одеттой
Роман всё-таки был.

Какой мне вечер выпал необычный
В случайный выходной!
Один разок, призыв чужезычный
Раздался за спиной.

Но вдруг я посреди далёкой сцены
Одетту вижу в точь,
И понимаю: от такой подмены
Мне ног не уволочь.

Вот это лебедь! Чуть ли не жар-птица.
Я вспомнил: с малых лет,
«Как оборотень пробует влюбиться»
Рассказывал балет.

И если верить опытной примете,
- Жизнь, как мешок с котом,
Мечтал всю жизнь, быть может, о балете,
Да и не знал о том.

Lám, nem hiába álmodoztam arról,
hogy balettiskolában tanítsak,
Hattyúk közt lenni, mint szamócásban a réten,
A boldogság maga!

De azt hittem, nem a balettet,
Csak hátországát szeretem,
Mégis volt egy kapcsolatom
egy élő Odília-Odettel.

Micsoda estben volt részem,
Egy véletlen szabadnapon!
Egyszer csak idegen nyelven
szólított valaki a hátam mögül.

S a távoli színpad közepén,
Odett hasonmását pillantottam meg,
Ettől a jelenségtől
lábam gyökeret eresztett.

Micsoda hattyú! Már-már tűzmadár!
Eszembe jutott, hogy gyermekként is
Már folyton a balettről meséltem,
Mint likantróp, ki szerelemre vágy.

S ha hinni lehet a jelnek,
Az élet zsákbamacska,
Mindig a balettről álmodtam,
Csak nem tudtam róla.

Новое «Лебединое озеро» IV/ Új Hattyúk tava IV.

Одетта принца полюбила.
Да ведь не тут-то было.
Сразилась бы с нечистой силой,
Но духа не хватило
Со всеми со своими драться:
«Пустите, братцы»
Как бы не так! Пух, прах и перья,
Зверьё за дверью.
Дичь всё дичает,
Клюв остреет.
Лети скорее!
Нет, не летит. Неужто крылья
Вчера помял я
Случайно ей? Да быть не может!
Но час наш прожит.
Чужие стаи налетели,
Все в лебедином теле,
Вся лебединая порода
Слетелась. Сколько сброда!
В одно мгновенье столько птицы
Большой даже не снится.
Средь крыльев, клювов, шей, шипенья
Исчезло приведенье
Моё любимое, Одетта
Сошла со света,
Нырнула в Лету, в свою воду
Из хоровода,
И не осталось в заварухе
Ни косточки, ни крохи,
Ни оперенья, только слухи,

Ночные страхи,
Да сказок шум, да крыльев взмахи,
Да охи-ахи.

Odett beleszeretett a hercegbe.
Ó, ha ez ily egyszerű lenne!
Lepaktált volna bármely sötét hatalommal érte,
De nem volt ereje
Az övéi ellen fordulni:
«Engedjete el testvéreim»
Az kéne még csak! Pihe, por és toll kereng,
S már a küszöbön áll a sok vadmadár,
S vadságuk tetőfokra hág,
Csőrük egyre élesebben vág.
Repülj el innen gyorsan!
De nem, nem repül,
Csak nem gyűrtem össze tegnap
Véletlen a szárnyát? Az lehetetlen!
Időnk letelt,
Új hattyúhad érkezett,
mind hattyútestben,
Az egész hattyúnemzetség
Összegyűlt. Micsoda csőcselék!
Egyszerre ennyi madár,
Még a Bolsojban se gyűlik össze.
Szárnyak, nyakak s sziszegő csőrök között
Eltűnt a látomás,
Odettem kedves lénye
E világból eltávozott,
S a körtáncból
folyójába, a Léthébe merült,
S nem maradt a perpatvarból
Se csont, se toll egy morzsa sem,
csak kósza hír, meg éjjeli rettegés
Mesék szava, szárnyak suhogása,
és óh, ah sóhajok.

Новое «Лебединое озеро» V/ Új Hattyúk tava V

Жил-был на белом свете
Один прекрасный сон
О лебедь-Одетте,
Оставившей свой сан
Лебязьей королевы,
Пернатый свой фасон
Для человека.
Где вы
Живёте, лебедевны,
Поёте где напевы
С Чайковским в унисон?
Где оборотень-тело
Из мокрой темноты
На сцену залетело,
Аж публика вспотела,
Где этот лебедь – ты,
Где всякая лопатка
Готовится в крыло
Под утро. Что за пытка!
Когда уже светло,
От лебеда облатка
Валяется. Залётка
Растаяла.
На сладкое
На нёбе привкус сна,
Кровоточит десна.

Hol volt, hol nem volt
Volt egy csodaszép álom
Egy Odett nevű hattyúról,
Ki levette hattyútollát,
Hátrahagyta
Hattyúkirálynői rangját
Egy emberért.
Hol laktok,
Ti hattyúk?
Hol éneklitek dalotok,

Csajkovszkijjal egy hangon?
Hol az alakváltó test,
Mely a nyirkos homályból
A színpadra lebben,
Hogy a nézőket lázba hozza,
Hol van az a hattyú, te,
Kinek lapockája reggelre
Szárnyá változik,
Micsoda kín,
Hogy a reggeli fényben
A földön csak
A levetett bőr hever.
A repülés szertefoszlott.
S az álom édes ízétől
Vérezni kezd az íny.

Новое «Лебединое озеро» VI/ Új Hattyúk dala VI.

1

Одетта выбежала кланяться,
На зал разбрасывать улыбки,
Как будто слава только в зыбке
Качается. Хотя не считаны
Поклонники, набита зала
Ими битком. Что говорит она,
Когда не пляшет? Что б сказала,
Раскрыв свой ротик за кулисами
Или в дверях после спектакля?
Что для лебяжьих уст предписано?
Жемчужная какая капля
Слетела б с них и раскололась?
Какой у этой птицы голос?

Я не узнаю никогда.
Тем более, ни слова по-английски
Не говорю.
К тому ж, боюсь, звезда
Всегда молчит.

Но вот она так близко
Тут прыгает, что кажется рукой
Подать, и впрямь дотронешься до кожи.
Кто ждёт её сегодня в проходной?
Кто ей за сценой всех дороже?

Я не узнаю никогда.
Тем более, что всё равно не встречу
Её живьём. Так далека звезда,
Что не ведут к ней никакие речи.

Odett kiszaladt meghajolni,
Mosolyt szórni a nézőtérre,
Mintha a hírnév csak a bölcsőben
Ringana. Számtalan rajongóval
tele a terem. Vajon mit mond,
mikor nem táncol? Mit mondana,
száját szóra nyitva a kulisszák mögött,
vagy az ajtóban, az előadás után?
Mit mondhatnak a hattyúajkak?
Gyöngycsepp gördül le róluk,
mely kettéhasadt?
Milyen hangja lehet e madárnak?

Soha nem tudom meg,
Főleg, így, hogy
egy szót sem tudok angolul.
Meg félek is, hogy egy sztár
mindig hallgat.
De lám, most oly közel
ugrál, hogy úgy tűnik, karral is
elérheted, és bőrét megérintheted.
Vajon ki vár ma rá a bejáratnál?
Kit szeret legjobban a színpalak mögött?

Ezt soha nem tudom meg,
Mert soha nem láthatom
igaziból. Oly messze a csillag,
hogy semmilyen nyelv el nem érheti.

Всё равно не уловима
 Ни живьем, ни понарошке,
 От звезды, когда без грима,
 Остаются рожки-ножки,
 Да балетные замашки,
 У танцорок только брошки
 Не горят, по Андерсену.
 Но когда она на сцену
 Выбегает, что со мною?
 Где дыханье запасное?
 В белой пудре, в чёрном взгляде.
 Спереди бы или сзади
 Подойти бы да погладить!
 Познакомьте, Бога ради.
 - Я родился в Ленинграде,
 А вы в Лондоне бы вроде?
 Лебеди у вас в породе?
 Или дело лишь в наряде?

Я в партере, с боку третий,
 А она тут на портрете
 На коленях - лист программы,
 Лист не тяжелее грамма.
 Ожила чтоб из тетради,
 Помогите, Бога ради.

Úgysem érhetem el,
 Sem igaziból, sem játékból,
 A sztárból, ha lemossa sminkjét,
 szinte semmi sem marad,
 csak néhány balettos mozdulat,
 A táncosnőkből a tűzben
 Andersen szerint csak a brossuk marad.
 De amint kifut a színpadra,
 Mi van velem?
 Alig vesz lélegzetet,
 A púderes arcú fekete szemű.

De jó lenne előlről vagy hátulról
Odamenni, megsimogatni.
Istenemre! Mutasson már be valaki!
Én Leningrádban születtem,
Maga meg Londonban, ugye?
Hattyúnak született,
Vagy csak a kosztümben látszik annak?

A földszinten ülök a harmadik sorban,
Ő meg itt a programfüzetben
a képen térdepel, –a füzet lapja
nem több egy grammnál.
Istenem! Bárcsak életre kelne
ez a kép.

Новое «Лебединое озеро» X/ Új Hattyúk tava X.

1

И в гриме хороша.
И хороша без грима,
И так и эдак радуется глаз:
Под тысячами ватт
На сцене пляшет прима,
Выходит ли в толпу
Когда весь свет погас
В театре,
И народ спешит домой и в пабы,
Кто ужинать, кутить,
Кто ужас заливать.
Но как бы хороша
была б она, когда бы
Средь Лондонской ночи
Ложилась на кровать.

Sminkben is szép,
És smink nélkül is,
Így is, úgy is örül neki a szem:
Tízezer wattos fényben
Táncol a prímabalerina,
Vajon elvegyül-e a tömegben,
Ha kihuny a színpad
fénye,
És a nép haza vagy pubokba siet,
Ki vacsorázni, mulatni,
Ki iszonyát itallal oltani el.
Ó! De szép is lenne,
a balerina, ahogy
a londoni éjszakában,
az ágyon végigheverne.

2

Спектакль прошёл давно уже.
Сначала
Акт не начать.
Когда б она в дверях меня встречала,
Как величать?
На каждом, всё равно, челе торчала
Минутности печать.
Чему б ещё она меня учила?
Молчать или кричать?
И если б рядом вдруг в ночи почила,
Как отличить
От сновидения?
Когда проходит
Минутный пыл,
Все говорят, что человек забудет,
Кем прежде был.
Тогда и быль - не быль.
Не всё равно ли,
Бред или нет?
И лебедь - что в неволе, что на воле

Шлёт издали привет
Всем принцам.
И хоть хороша до боли,
Но не моя на век.
И в роли хороша,
и хороша без роли.
Да ведь не человек.

Az előadásnak már rég vége,
A felvonást előről nem kezdhetik el.
Ha összefutnék vele az ajtóban,
Hogyan köszönteném?
Minden homlokon úgyis ott
a múltkonyság bélyege.
Vajon mire tanítana még meg?
Hallgatni vagy kiáltani?
S ha véletlenül éjjel mellettem aludna,
Hogyan különböztetném meg
Az álmoképtől?
Mikor elmúlik a
percéletű hév,
Mind azt mondják, az ember elfeledi,
Hogy milyen volt azelőtt.
Mindegy hogy akkor
Igaz volt, vagy nem,
Lázálom vagy sem?
A hattyú, legyen bár rab vagy szabad,
Messziről minden herceget
Üdvözöl.
S bár olyan szép, hogy szinte fáj,
Mégsem tarthatom itt,
A szerepben is szép,
És szerepen kívül is szép.
De hisz nem ember ő.

Лебединые куплеты II/ Hattyú kuplék II.

1

Отчего же не кормить лебедей?
Отчего так стало много людей?
Может быть, заколдовал нас злодей?
Человек - лишь заколдованный зверь,
И родни не узнаем мы теперь?
Ни зверья, ни птиц, пока раз в сто лет
Не увидим “Лебединый балет”.

Miért ne etetnénk a hattyúkat?
Mitől lett ennyi ember?
Talán a gonosz varázsolt el bennünket?
Az ember nem más, mint elvarázsolt állat,
És nem ismeri fel rokonait?
Sem az állatokban, sem a madarakban, míg százévente egyszer
Meg nem pillantja a „Hattyúk balettjét”.

2

Что за притча во языцех
Что клубится? Что за птица?
Может быть, посторониться?
Если зверь, так усомнится:
Человек всегда клянётся,
Но не в силах породниться
Никогда ни с кем. Граница
Остаётся. Как проснётся,
Начинает сомневаться,
Начинает сторониться,
А при встрече извинится:
Очень занят и постится.
Зверю некуда деваться,
Восвояси уберётся.

Ну а я то тут при чём?
Я не лебедь, и не шука,
Рак и лев я, и учен
(Как бы вдруг не стать сычом),
Знаю, что страшна наука
Часто, что за скорость звука
Забегает тишина,
Набирая скорость света.
Господи, когда Одетта
Будет раз ещё видна?

Miről beszél mindenki?
Mi készül itt? Miféle madár ez?
Talán félre kell húzódni előle?
Ha állat, akkor kételkedni kell,
Az ember meg mindig esküdözik,
Mégse tud soha senkihez
Közel kerülni, Megmarad a határ,
Ébredéskor kételkedni,
Visszakozni kezd,
Találkozásakor meg bocsánatot kér,
hogy nagyon elfoglalt és böjtöl.
S az állatnak nincs mit tenni,
mint odújába visszabújni.

No de mi közöm nekem ehhez?
Nem vagyok se hattyú, se csuka,
Rák és oroszlán vagyok, s művelt,
(csak nehogy bölcs bagoly legyek),
Tudom, hogy a tudomány félelmetes
Sokszor, s a hangsebességgel kiejtett
Hang után fénysebességgel
Fut a csend.
Istenem, mikor jelenik meg
újra Odett?

Лебединые куплеты V/ Hattyú kuplék V.

1

Какие есть обычаи
У прима-балерины?
Какие страсти личные
В груди у попрыгуньи?
Иль только для приличия
Она на человека
Своим похожа личиком?
Дар золотого века,
Прародичей опека?
И на каком наречии
Она глазами мечет,
Когда уже не вечер
На сцене, а средь ночи
Сказать чего-то хочет
Кому-то? Ох, кому-то,
Не мне ведь. Пресловутая,
Злосчастная минута.
А мне-то от кого бы
Ответа ждать, привета,
С ума не спятить чтобы?
Лежит иль бродит где-то
Давно переодетая
В прохожего Одетта.

Не лапай! Балерина ведь,
Да и к тому же прима,
И двадцать лет тому назад
Была б непокорима.
Она ж ни слова не поймет!
За сценой с ней: и рай, - что ад.
«Ах, видит око, зуб неймёт,
Знать зелен виноград».

Milyen szokásai vannak
a prímabalerinának?
Milyen magán szenvedélyek
Feszülnek a kis szökellő lelkében?
Csak illendőségből
hasonlít emberekére
az arca?
Az aranykor ajándéka,
Az ősök gondoskodása?
Milyen nyelvjárásban
Beszél villogó tekintetével,
Mikor már elmúlik az est
a színpadon, s az éj közepén
szólni akar valakihez? Valakihez,
aki nem én vagyok. Hírhedt,
baljóslatú perc. Míg valakitől
Válaszra, üdvözlésre várok,
Hogy ne örüljek meg teljesen!
Merre fekszik, merre kószál
A járókelőnek öltözött
Odett.

Ne tapogasd! Hisz balerina,
S ráadásul prima,
És húsz évvel ezelőtt
Még elérhetetlen lett volna.
De hisz egy szót sem ért az egészből!
A színpadon kívül a menny is pokol neki.
«Hiába látod, el nem érheted,
Savanyú a szőlő, az ám».

2

Действительно: «Лишь плакать над тобою»,
Рыдать и плакать, плакать и рыдать
- Гласит романс жестокий так. В запое,
Рыдая, бела света не видать.
Надежда оказалась страсть скупую,
Ни граммом больше, чем само собою,

Не обнадёжит. И о чем скорбели?
О пёрышке лебязьем иль о теле,
В котором птицы две к нам залетели,
Которое рукой не ухватили,
Зато глазами съели, все детали,
И суть, и сущность? Но на самом деле
Не та судьба, не тот и год, и город
И если б даже был я храбр и молод,
По лебедю б замучил меня голод.
И так и сяк. Иду тропой любою,
Да всё в тот край, где плачут над тобою.

Nem tehetek mást, „Siratlak”
–sírva és zokogva, zokogva és sírva,
ahogy a bús románc mondja,
Görcsös zokogásban kitörve.
A fukar remény
Épp csak önmagával kecsegtetett.
Mit siratsz?
A hattyútollat vagy a hattyútestet,
Amelyben a két hattyú élénk repült,
A testet, melyet kézzel nem foghattunk meg, de
melynek minden részletét mohón ittuk szemünkkel.
Vajon a legbensőbb lényegét is? Valójában
más a sors, más az év és más a város.
de ha fiatal lennék és merész
akkor is a hattyú után epekednék,
mindenképp. Bármely úton indulok is el,
Mindig oda érkezem, hol téged siratnak.

Лебединые куплеты VI/ Hattyúkuplék VI.

1

Что случилось? Что такое?
Постоянно далеко я
Если, аж, подать рукою,
Всё равно не попадаю.
Понимаю на ходу я:
Лучше оставаться стоя -
Если раз куда дойду я,
Это место уж пустое,
Оставляет его стая,
Никого не застаю я,
Пролетают стороною.
С кем связаться?
Со стороною,
Где тела не разгоняю,
Пусть, хотя бы, только тени?
Как исправить поведение?
Будь мне кто-нибудь связною!
Будь связным звеном. Стеною
Встала предо мной дорога,
И ни с места. Ради Бога,
Доведите до порога,
Вдруг и в дом войду с разбега.

Mi történt? Mi ez?
Mindig túl messze vagyok
Még karnyújtásnyi távolságból
sem találok célba.
menetközben megértettem:
Jobb, ha nem mozdulok, -
Hisz mire odaérnék valahová,
addigra már hűlt helyüket találok,
Odébb áll a csapat,
És senkit sem találok ott,
Elröpülnek mellettem.
Kivel lépjek kapcsolatba?

Egy országgal,
Hol ha testeket nem is,
de legalább árnyakat találok?
Hogyan viselkedjek?
Legyen már valaki összekötő
Legyél összekötő. Torlaszként
áll előttem az út,
s egy tapodtat sem enged. На Istent ismertek,
Vezessetek el a küszöbig,
S onnan nekifutásból talán már a házba is belépek!

2

Смотреть уж сколько можно раз
Одно и то же? Запотели
Глаза, небось. Но мало глаз
На озеро такое. Еле
Глазам я верю все пять лет,
Пока Одетта в этом теле
Летит на театральный свет.

Придумать что? Где её встретить?
В метро? Иль где автобус ждём?
В кафе каком-нибудь? в буфете?
На улице, где пыль и ветер,
Под мелким Лондонским дождём?
По улицам она не ходит.
В кафе, в буфете не сидит.
Её лишь звездочет находит
В пыли межзвёздной, не в народе,
Ему она птенца родит,
Утёнка гадкого, научит
Его летать, и впредь летучий
Чтоб лебедь был на всякий случай,
Пока нам сказка не наскучит.
Китайцы учат: «Всего в меру»,
Не раскорми Химеру.

Hányszor nézed még meg
Ugyanazt? Talán
Elhomályosult a szemed? De ezt a tavat
nem lehet eleget nézni.
Öt éve nem tudok betelni vele,
Ahogy Odett hattyútestben a
Rivaldafénybe kiröppen.

Mit találjak ki? Hol fussak vele össze?
A metróban? Vagy a buszmegállóban?
Vagy valami kávézóban? büfében?
Az utcán, hol por és szél van,
A londoni szitáló esőben?
Utcán nem közlekedik.
Kávézóban, büfében nem ücsörög
Csak a csillagász talál rá
A csillagközi porban, nem a nép közt,
Ő meg fiókát szül neki,
Egy rút kiskacsát, kit megtanít
Majd repülni, hogy szárnyra kapjon,
s hattyúvá váljon,
Míg rá nem unsz a mesére.
A kínaiak azt tanítják: «Mindent mértékkel»,
Ne hizlald kövérré Kimérát.

Лебединая колыбельная/ Hattyú bölcsődal

1

Очаровательная прима
После спектакля и без грима
Ещё, быть может, краше ночью,
Когда передо мной воочью
Стоит, автограф раздавая.
И перед ней стою едва я,
Как, впрочем, все другие тоже.
Мурашки бегают по коже,
По общей коже принцев бедных,
В ночь исчезающих бесследно.

Смотрю, как дрожь трясёт чудачек
И чудаков, и сам, как мячик
Об стенку бьюсь одну и ту же.
И всё мне хуже, хуже, хуже,
Не вытошнило б только, рядом
С звездой, под не глядящим взглядом.
Да ей глядеть и не пристало -
Оттанцевав своё, устала,
Не видит нас, почти слепая.
А Лондон, с горя засыпая,
Зовёт ее, уткнувшись в имя.
Что снится в это время приме?
В конце сезона, в славы свете
Что снится снящейся Одетте?

A bájos primabalerina
Ahogy smink nélkül itt áll,
Éjszaka még tán szebb,
Ahogy előttem áll
autogramot osztogatva.
Én meg alig bírok megállni előtte,
A többiekkel együtt,
Hátunkon, mint a szegény hercegek
hátán, futkos a hideg .
Az éjszakában nyomtalanul eltűnők közt.
Nézem, hogy remegnek e furcsa lények,
Engem is labdaként
csapdos falhoz a remegés.
S egyre jobban szenvedek,
Csak el ne hányjam magam
A sztár mellett állva, ki tekintetét rám szegzi
Bár szinte nem is néz oda-
Kitáncolta magát, s most fáradt,
nem is lát meg minket, mint a vak
A bánatában elalvó London,
Hívja őt, nevébe feledkezve.
Miről álmodik eközben a primabalerina?
A szezon végén, dicsőségben úszva,
Mit álmodik az álmomban megjelenő Odett?

Спим в кроватке, как креветки
 Сном то сладким, то не сладким.
 Птиц не отличить от ветки,
 Лебедь все доел объедки
 И теперь играет в прятки.
 В полночь выкатились сутки,
 Ртути временные слитки,
 Если гладить, будут гладки,
 Ночь настала в околотке,
 Растворились все калитки,
 Яйца выпали из клетки.
 Что останется в рассудке
 От красоты, от касатки?
 Не доплыть аж до соседки,
 Далеко так всё на свете.
 Не пугайтесь сказок, дети.

Rák módjára begubózva alszunk
 Álmunk hol édes, hol nem.
 A madarakat az ágtól alig látni,
 A hattyú megette a maradékot,
 S most bújócskázik velünk.
 Éjfélkor kigurulnak a napok,
 higanycseppekké rendeződve,
 Ha elsimítod őket simák lesznek,
 Az éjszaka a körletben ért,
 Kitárultak a kertajtók,
 Tojások hulltak ki a kalitkából.
 Milyen nyomot hagy benned
 a kedves, szép lény?
 A szomszédasszonyig sem jutsz el,
 Oly messze most minden.
 Ne féljete a meséktől, gyerekek.

Плыву я в южном море,
Она же в Амстердаме
Теперь танцует, вторя
Разосланной рекламе.
У балерин регламент,
Как у монашек строгий,
За рампою, в караме
Они в своем лишь круге
Находят смысл, друг в друге.
Не выведут дороги
Случайно в их обитель.
И только, если боги
Пошлют, или родитель
Вас в семь лет в класс балета,
К ним присоединитесь,
Не ведая про это.

Déli tengereken hajózik,
Míg ő Amszterdamban táncol
Ha hinni lehet
a reklámfüzetnek.
A balerinák, mint az apácák,
szigorú szabály szerint élnek.
A rámpafényen túli karámban
Saját körükben, egymást közt
látnak csak létükben értelmet.
Kolostorukhoz
véletlen út nem vezet.
Csak az istenek vezérelhetnek oda,
vagy a szüleid, ha hatévesen balett-tagozatra adnak,
Csak így kerülhetsz közéjük,
Magad sem tudva róla.

Пташка слишком хороша.
 Под пером у ней душа?
 Иль другое что-нибудь?
 Или просто - кожа, грудь?
 Отправляясь в дальний путь,
 Про лебяжий пух забудь,
 На гнездо надежды нет.
 Не отдельный кабинет -
 Зал, не комната для встреч,
 Где б гора свалилась с плеч,
 Не убежище, не кров,
 Не чулан. Бессильна речь
 Чужеземная, средь слов
 Лебеда не убережь.
 - Залетел средь прочих тел,
 Улетел и был таков.

Túl szép a madárka
 Tolla alatt lélek van?
 Vagy valami más?
 Vagy csak bőr és mell?
 Hosszú útra indulva
 Felejtsd el a hattyúpihét,
 Fészekrakásra nincs remény.
 Nem külön dolgozószoba,
 Terem, nem vendégszoba,
 Hol megkönnyebbülhetnél,
 Nem menedék, nem fedél,
 Nem kamra. Hasztalan
 az idegen beszéd, szavakkal
 A hattyút itt nem tarthatod.
 Iderepült más testekkel együtt,
 S elrepült, mintha itt se járt volna.

Царевна-лебедь мимо проплывает.
 Гляжу: млекопитающая птица.
 Чего на свете только не бывает!
 Вот диво-то. Ну как не удивиться?
 Ну как же на неё не заглядеться?
 Она же только в озеро глядится,
 Лишь на себя. На остальные лица
 И не глядит. Не дай Бог оступиться
 Нечаянно посереде арены.
 Она же кружится тут
 все четыре смены.

Ahogy a Hattyúkirálynő mellettem úszik el.
 Látom, emlősállat e madár.
 Hogy mik vannak!
 Hogyne csodálkoznék ily csodán!
 Hogyne felejteném rajta szemem?
 Míg ő magát nézi egyre csak a tóban,
 Maga körül szét sem néz. Csak meg ne botoljon
 Véletlenül a porond közepén.
 Hiszen itt köröz
 Mind a négy műszakban.

БЕЛОСНЕЖКА И СЕМЬ ВОЛКОВ/ HÓFENÉRKE ÉS A HÉT FARKAS

III.

Я в этой птице всё нашёл,
 Что человеку надо
 Для счастья.
 Но куда б ни шёл,
 Передо мной преграда
 Стоит.
 Так где ж мой серый волк,
 Сквозь стены чтоб пробиться,
 Как в сказке, чтобы приволок

Диковинную птицу
В Европы Средней уголок,
Чтоб рядом с ней очнуться
У волка на спине?
 Чтоб толк
Всевышней дистрибуции
Увидел я и отдал долг
Надежде, Вере разом,
Чтоб и сосед вдруг счастлив стал,
Задет моим рассказом,
Чтоб все мы весело за стол,
Как в детстве сели рядом,
Чтоб новый лебединый бал
Не обратился бредом.

Én ebben a madárban mindent megtaláltam,
Ami egy embernek
a boldogsághoz kell.

 de bárhová is lépek,
Utamat akadály
Állja el.

 Hol van hát az én szürke farkasom,
Hogy, mint a mesében, a falon áttörve,
Elhozza nekem
E csodás madarat
Európa középső csücskébe,
S hogy mellette találjam magam
A szürke farkas hátán ülve?

 Hogy felfogjam
az égi hatalmak szándékát
És egyszerre törlesszem az adósságom a
Reménynek és a Hitnek,
Hogy a szomszéd is örüljön,
Az én történetemnek,
Hogy mind körülüljük az asztalt,
Mint gyermekként egykor régen,
Hogy az új hattyúbál
Ne váljon lázálommá.

Автобиография

Родился в Ленинграде в 1950 году. Когда мне было 6 лет, родители развелись, мама второй раз вышла замуж за венгра, учившегося в то время в Ленинграде, и переехала к мужу в Венгрию. Я остался жить с маминными родителями, по собственному желанию. Окончил среднюю и музыкальную восьмилетку в Нижнем Тагиле на Урале. В 1965 году переехал к маме в Будапешт, где, закончив гимназию, поступил в Академию Художеств на отделение живописи. Диплом – в 1974, окончание мастер-класса в 1978 году. С 1975 года состою членом Студии молодых художников, Союза художников и Художественного фонда Венгрии. Часто представлял Венгрию на международных биеннале. Персональных выставок было (и есть) очень много в Венгрии, в странах Западной и Центральной Европы, в США, в Канаде. В России, к сожалению, не было¹. В 80-е годы по приглашению много работал в театре (декорации и режиссура). Кроме живописи и театра, всегда занимался скульптурой, скульптурной инсталляцией и перформансом. В 2000 году получил высшую венгерскую награду в области культуры – премию Кошута.

Рисовал я всегда, с раннего детства, но и стихи писал тоже, можно сказать, всегда, начиная с 6 класса. В гимназические годы потребность в этом стала еще сильнее, несмотря на то, что в Будапеште жил и живу исключительно в венгерской среде (за исключением родителей) и по-русски общаюсь крайне редко. Уже во втором классе гимназии венгерским языком овладел в совершенстве, он стал моим вторым родным языком, но и русский остался родным. Разница между этими двумя языками для меня заключается в том, что на одном из них – на венгерском – я пишу прозу, а на другом, на первом родном языке, на русском – стихи. И эта разница, скорее всего, останется до конца жизни. Стихи часто складываются почти что на младенческом языке, а

¹ В 2005-ом году, в рамках венгерского культурного сезона в Санкт-Петербурге, в Мраморном дворце состоялась первая персональная выставка художника и в 2008-ом году, в апреле в Москве, в Венгерском культурном, научном и информационном центре вторая.

Эл Казовский умер 21-го июля в Будапеште. Кураторий Фонда Эл Казовского считает своим долгом следовать его завещанию познакомить читателей его литературным наследием. Мы ищем партнеров для издания всех его стихов и альбомов с репродукциями его изобразительного творчества.

этого совсем раннего языкового слоя во втором родном языке у меня нет, я и представить себе не могу, как рождаются стихи по-венгерски. Посылаю короткие отрывки из циклов последних лет.

Будапешт
10 мая 2004 года

Эл Казовский
El Kazovszkij
1051 Budapest
Dorottya u. 11.

Önéletrajz

1950-ben születtem Leningrádban. 6 éves voltam, amikor a szüleim elváltak, A mamám férjhez ment egy magyarhoz, aki akkor Leningrádban tanult, majd követte a férjét Magyarországra. Én saját kívánságomra a mamám szüleinél maradtam. A tízosztályos középiskolát és a nyolcosztályos zenei tagozatot az uráli Nyizsnyij Tagilban végeztem el. 1965-ben Budapestre költöztem a mamámhoz, ahol befejeztem a gimnáziumot, majd felvételt nyertem a Képzőművészeti Főiskola festő szakára. 1974-ben diplomáztam, 1978-ban végeztem a mesterkurzuson. 1975 óta vagyok a magyarországi Fiatal Képzőművészek Stúdiójának, a Képző és Iparművészek Szövetségének és a Művészeti Alapnak a tagja. Gyakran képviseltem Magyarországot nemzetközi biennálékon. Magyarországon, Nyugat-és Közép-Európában, az USA-ban és Kanadában nagyon sok önálló kiállításom volt (és van). Oroszországban, sajnos, még nem volt². A 80-as években felkérésre sokat dolgoztam a színházban (dekoráció és rendezés). A festészetten és a színházon kívül mindig is foglalkoztam szobrászattal, szoborinstallációval és performance-szal. 2000-ben megkaptam a legmagasabb kulturális kitüntetést, a Kossuth-díjat.

Kora gyermekkoromtól rajzoltam, de emellett 6. osztályos koromtól állandóan írtam verseket is. Gimnazista koromban ez az igényem még erősebb lett, annak ellenére, hogy Budapesten (a szüleimtől eltekintve) kizárólag magyar közegben éltem és élek, és oroszul nagyon ritkán beszélek. Már a gimnázium második osztályában tökéletesen elsajátítottam a magyar nyelvet, amely második anyanyelvemmé vált, de az orosz is az maradt. A két

² Hazájában 2005-ben a magyar kulturális évad keretében Szent Péterváron, a Márvány palotában volt a művész első önálló kiállítása, 2008 áprilisában Moszkvában, a Magyar Kulturális, Tudományos és Tájékoztatási Központban a második. El Kazovszkij abban az évben, július 21-én Budapesten elhunyt.

nyelv közötti különbség számomra abban nyilvánul meg, hogy míg magyarul csak prózát írok, az első, orosz anyanyelvemen, verseket. A versek gyakran csaknem gyermeki nyelven keletkeznek. Ez a nyelvi réteg a második anyanyelvemből hiányzik, és elképzelni sem tudom, hogyan tudnék magyarul verseket írni.

Küldök néhány részletet az utóbbi évek versciklusaiból.

Budapest, 2004. május 10.

El Kazovszkij
1051 Budapest
Dorottya u. 11.